

**TRIỂN VỌNG VẬN HÀNH THỊ
TRƯỜNG CARBON TẠI VIỆT
NAM: NHỮNG ĐIỀU DOANH
NGHIỆP CẦN BIẾT VÀ CHỦ ĐỘNG
THÍCH ỨNG.**

PGS.TS. Nguyễn Thế Chinh.

*Nguyên Viện trưởng Viện Chiến lược Chính sách tài
nguyên và môi trường.*

NỘI DUNG TRÌNH BÀY

- ▶ **Luận giải về thị trường các-bon.**
- ▶ **Doanh nghiệp cần biết quy định pháp luật về phát triển thị trường các-bon.**
- ▶ **Một số kiến nghị nhằm phát triển thị trường các-bon và sự chủ động tham gia của doanh nghiệp.**
- ▶ **Kết luận**

Luận giải về thị trường các-bon.

- ❖ **Thị trường các-bon về nguyên lý được xây dựng dựa trên những nguyên tắc vận hành của thị trường cạnh tranh “thuận mua, vừa bán” và đôi bên cùng có lợi,**
- ❖ **Khi tham gia vào thị trường các-bon không bên nào bị thiệt, các bên cùng có lợi và thu được lợi nhuận.**
- ❖ **Có một hạn mức nhất định giấy phép xả thải (hạn ngạch) được quy định phát hành cho các doanh nghiệp từ Nhà nước.**

Luận giải về thị trường các-bon.

- ❖ Doanh nghiệp thừa giấy phép so với quyền phát thải theo hạn ngạch sẽ bán giấy phép xả thải.
- ❖ Doanh nghiệp thiếu giấy phép so với quyền phát thải theo hạn ngạch sẽ mua giấy phép xả thải.
- ❖ Việc thừa hay thiếu giấy phép xả thải theo quy định hạn ngạch phụ thuộc cơ bản vào chi phí cận biên giảm thải của doanh nghiệp (MAC).
- ❖ Thị trường các-bon vận hành dựa trên nguyên tắc cung-cầu và các dịch vụ kèm theo.

Doanh nghiệp cần biết quy định pháp luật về phát triển thị trường các-bon.

Luật bảo vệ môi trường số: 72/2020/QH14 và có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2022.

► Điều 139. Tổ chức và phát triển thị trường các-bon

1. Thị trường các-bon trong nước gồm các hoạt động trao đổi hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon thu được từ cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các-bon trong nước và quốc tế phù hợp với quy định của pháp luật và điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên.

► Điều 91. Giảm nhẹ phát thải khí nhà kính

1. Các khí nhà kính chính là carbon dioxide (CO_2), methane (CH_4) và nitrous oxide (N_2O). Các khí có hàm lượng thấp nhưng có tiềm năng cao gây hiệu ứng nhà kính là hydrofluorocarbons (HFCs), perfluorocarbons (PFCs), sulphur hexafluoride (SF_6) và nitrogen trifluoride (NF_3).

Doanh nghiệp cần biết quy định pháp luật về phát triển thị trường các-bon.

► Điều 91. Giảm nhẹ phát thải khí nhà kính

2. Nội dung giảm nhẹ phát thải khí nhà kính bao gồm:

- a) Tổ chức thực hiện hoạt động giảm nhẹ phát thải khí nhà kính và hấp thụ khí nhà kính theo lộ trình, phương thức giảm nhẹ phát thải khí nhà kính phù hợp với điều kiện của đất nước và cam kết quốc tế;
- b) Kiểm kê khí nhà kính và đo đạc, báo cáo, thẩm định giảm nhẹ phát thải khí nhà kính cấp quốc gia, cấp ngành, lĩnh vực và cấp cơ sở có liên quan;
- c) Kiểm tra việc tuân thủ quy định về kiểm kê khí nhà kính, giảm nhẹ phát thải khí nhà kính, việc thực hiện cơ chế, phương thức hợp tác về giảm nhẹ phát thải khí nhà kính;
- d) Xây dựng và triển khai cơ chế, phương thức hợp tác về giảm nhẹ phát thải khí nhà kính phù hợp với quy định của pháp luật và điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên;
- đ) Tổ chức và phát triển thị trường các-bon trong nước.

Doanh nghiệp cần biết quy định pháp luật về phát triển thị trường các-bon.

Nghị định số: 06/2022/NĐ-CP của Chính phủ ngày 07/01/2022 quy định lộ trình như sau.

► Điều 17. Lộ trình phát triển, thời điểm triển khai thị trường các-bon trong nước

1. Giai đoạn đến hết năm 2027

- a) Xây dựng quy định quản lý tín chỉ các-bon, hoạt động trao đổi hạn ngạch phát thải khí nhà kính và tín chỉ các-bon; xây dựng quy chế vận hành sàn giao dịch tín chỉ các-bon;
- b) Triển khai thí điểm cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các bon trong các lĩnh vực tiềm năng và hướng dẫn thực hiện cơ chế trao đổi, bù trừ tín chỉ các-bon trong nước và quốc tế phù hợp với quy định của pháp luật và điều ước quốc tế mà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam là thành viên;
- c) Thành lập và tổ chức vận hành thí điểm sàn giao dịch tín chỉ các-bon kể từ năm 2025;
- d) Triển khai các hoạt động tăng cường năng lực, nâng cao nhận thức về phát triển thị trường các-bon.

Doanh nghiệp cần biết quy định pháp luật về phát triển thị trường các-bon.

► Điều 17. Lộ trình phát triển, thời điểm triển khai thị trường các-bon trong nước

2. Giai đoạn từ năm 2028

a) Tổ chức vận hành sàn giao dịch tín chỉ các-bon chính thức trong năm 2028;

b) Quy định các hoạt động kết nối, trao đổi tín chỉ các-bon trong nước với thị trường các-bon khu vực và thế giới”.

Như vậy lộ trình quy định thời điểm triển khai thị trường các-bon đã rõ, từ năm 2025 bắt đầu thí điểm sàn giao dịch tín chỉ các-bon và đến năm 2028 chính thức vận hành thị trường này

Một số kiến nghị nhằm phát triển thị trường carbon và sự chủ động tham gia của doanh nghiệp.

❖ *Thứ nhất*, hoàn thiện quy định của pháp luật về phát triển thị trường carbon.

Theo quy định của pháp luật, Bộ tài chính chịu trách nhiệm chủ trì thành lập thị trường carbon ở Việt Nam, do vậy cần sớm xây dựng đề án thành lập thị trường carbon trình Thủ tướng Chính phủ để chuẩn bị đến năm 2025 sản giao dịch tín chỉ carbon tiến hành vận hành thí điểm.

❖ *Thứ hai*, vai trò chủ động của doanh nghiệp

(i) nếu là doanh nghiệp sản xuất phát thải khí nhà kính cần chủ động xác định lượng phát thải tại doanh nghiệp.

(ii) nếu là doanh nghiệp trung gian kinh doanh thông qua dịch vụ thị trường tín chỉ carbon cũng có sự chủ động chuẩn bị tìm hiểu thị trường, dự báo khả năng thị trường, nguồn lực đầu tư và hạ tầng kỹ thuật tham gia thị trường.

Một số kiến nghị nhằm phát triển thị trường carbon và sự chủ động tham gia của doanh nghiệp.

❖ *Thứ ba*, sự vào cuộc các bên liên quan.

Những cơ quan có vai trò giúp đỡ doanh nghiệp như Hiệp Hội doanh nghiệp, Hội doanh nhân trẻ, phòng thương mại và công nghiệp Việt Nam (VCCI)..., chủ động giúp đỡ doanh nghiệp trong việc nâng cao nhận thức về thị trường carbon, kết nối doanh nghiệp...

❖ *Thứ tư*, công tác truyền thông.

Kinh nghiệm cho thấy khi công tác truyền thông tốt, nhận thức doanh nghiệp đầy đủ về thị trường carbon việc thực hiện sẽ tiến hành thuận lợi, ngược lại truyền thông không tốt việc triển khai thực hiện sẽ gặp nhiều khó khăn.

Một số kiến nghị nhằm phát triển thị trường carbon và sự chủ động tham gia của doanh nghiệp

- ❖ Thứ năm, sự vào cuộc của chính quyền.
  - Sự vào cuộc của các cấp chính quyền trong việc hỗ trợ doanh nghiệp chuẩn bị tham gia thị trường carbon có vai trò hết sức quan trọng như là động lực để thúc đẩy doanh nghiệp tham gia thị trường carbon từ cơ chế chính sách đến tổ chức thực hiện, hỗ trợ về hạ tầng và công tác hành chính để doanh nghiệp có cơ hội tham gia tốt nhất.
  - Chính quyền như bà đỡ cho doanh nghiệp tham gia thị trường carbon.

Kết luận.

Phát triển thị trường các-bon với sự tham gia chủ động của doanh nghiệp có một vai trò hết sức quan trọng, muốn vậy doanh nghiệp phải nắm bắt được nguyên lý vận hành của thị trường các-bon, các quy định của pháp luật liên quan đến thị trường các-bon từ đó chủ động trong việc cân đối với năng lực và khả năng sẵn sàng của doanh nghiệp để tham gia thị trường này khi đi vào vận hành, nhất là đăng ký tham gia trên sàn giao dịch tín chỉ các-bon.

**XIN CHÂN THÀNH CẢM ƠN CÁC
QUÝ VỊ ĐÃ LẮNG NGHE**